

PULA

Náczihegyi Tükör-Spiegel

V. évfolyam

1. szám

Pula, 1994. július 30.

Pula, Náczihegy 1994

Megjelenik: MINDEN ÉVBEN JÚLIUS UTOLSÓ SZOMBATJÁN
Kiadja: A NÁCZIHEGYI BIRTOKOSOK BARÁTI KÖRE
Főszerkesztő (még 48-évig): RÉMÉNYI ANTAL
Művészeti szerkesztő: NAGYPÁL SZABOLCS
Fetelős szerkesztő: NAGYPÁL GÁBOR

SZÁMVETÉS ÉS ELŐRETEKINTÉS

Alig telik el nap, de nem múlik el hét, hogy szűkebb, vagy tágabb körünk valamelyik települése ne szervezné-rendezné meg a maga ünnepét, emlékező napját. Így van ez megyénkben, de szinte az egész hazában.

Szerencsére - az elmúlt négy év politikai légköre és a szabad megnyilvánulás lehetőségének eredményeként - újra szokássá válnak a falunapok, a több évtizedes hagyományú megemlékezések. Ezek talán nem is mérhető előnye - a valahai hivatalból elrendelt, általában kötelezően előírt, de unalommal, közömbösséggel és csömörrel fogadott "örömnappal" szemben - a helyi kezdeményezésből fakadó önkéntesség és lelkesülés.

A mi náczihegyi ünnepünk immáron hetedszer kerül megrendezésre, hetedszer álljuk körül a hegy és az ünnep jelképévé vált emlékoszlopot. Némi számvetés sem lesz tán felesleges.

Az első ünnepet 1988-ban tulajdonképpen a HEGY művelésbe fogásának 175. évfordulóján rendeztük, s ifj. Szabics Ferenc szentesi fadaragó által ez alkalomra készített emlékoszlop felavatásával kötöttük össze.

Ünnepi szónokaink ma is elismert személyiségek: politikusok, újságírók, tudós emberek. Hamar Imre (ma a Veszprémi Vasárnap rangos főmunkatársa) nyitotta a sort. Követte őt Zala Simon Tibor a Falurádió napjainkban is tevékeny szerkesztője. A rendszerváltás évében dr. Horváth Balázs belügyminiszter volt vendégünk, aki ma ügyvéd és a Veszprémi Vasárnap felelős szerkesztője. Egy évvel később dr. Praznovszky Mihály megyei múzeumigazgató (jelenleg a budapesti Petőfi Iro-

dalmi Múzeum főigazgatója) tartotta az ünnepi beszédet. Tavalyelőtt Széchenyi Istvánról beszélt nálunk dr. Vértes László gerontológus főorvos. A múlt évben dr. Surján László népjóléti miniszter, a Kereszténydemokrata Néppárt országos elnöke, országgyűlési képviselő volt ünnepünk vendége és szónoka.

Az ünnepi műsorokban az évek során fellépett: Szabó Ildikó színművész és az általa vezetett Pajtaszínpad tagjai; az úrkúti német nemzetiségi asszonykórus; Pintér Tibor előadóművész; a tótvázsonyi német pávakör; a veszprémi német nemzetiségi klub énekkara, Földi Tibor a tárogatós "bakonyi betyár", Szentpály-Juhász Hedvig énekművész.

Elismert képzőművészek, iparművészek, népművészek - Holányi Júlia, Heitler László, Bese László, Bíró Jenő, Pázmány József - műveiben gyönyörködhattunk.

Csodálhattuk Frowalt Janzer németországi barátunk szép természetfotóit és dr. Hochenburger Emil győri főorvos pulai-náczihegyi ihletésű fényképeit.

A kiállítások során láthattuk: a Harmath István emlékét idéző tárgyakat, a szőlőhegy történetét bemutató dokumentumokat, a szőlészet és borfeldolgozás eszközeit. A kiállításokhoz kapcsolódóan olyan neves szakemberek tartottak ismertetőt, segítettek az előkészítést, mint Balogh Ferencné (Megyei Könyvtár); dr. Laczkovits Emőke (Megyei Múzeum), dr. Hudi József (Megyei Levéltár), Horváth Ferenc (Megyei Közművelődési Intézet). A Megyei Könyvtár most is helytörténeti könyveket küld, a Megyei Közművelődési Intézet pedig szakmai szolgáltatásaival áll mellettünk.

Nem lehet teljes a számvetés, ha nem emlékezünk meg évente megjelenő újságunkról, mely hű tükrök és krónikása a szőlőhegy és a község életének. A NÁCZIHEGYI TÜKÖR-SPIEGEL, a szőlőhegyi birtokosok baráti körének kiadványa *ötödik* évfolyamába lépett. Kívánunk neki hosszú életet. Köszönetet kell mondanunk mindazoknak, akik valamiképpen sikerre segítettek az ünnepet és annak kísérő rendezvényeit.

Az elmúlt években - a faluban és a szőlőhegyen - évtizedek óta elhanyagolt problémákat sikerült megoldani. Összefogással új tető készült a templomra; betonjárda épült a Fő út mindkét oldalán; teljesen föl lett újítva a 225 éves kápolna; megépült a vízvezeték a Náczihegyen; elkészült a szép építészeti megoldású temetőkápolna. Új lakóházak alapozása kezdődött a Kis utca másik oldalán és két éven belül majdnem félszáz telefon lesz a faluban.

A korábban újszerűnek számított náczihegyi ünnepség a jövőben kapcsolódhat a várhatóan több község összefogásával rendezendő, a nyár nagy részét kitöltő, több hetes programhoz. Az elképzelések szerint Nagyvázonnytól Monostorapátiig hét falu már a jövő évben megvalósítja az ötven napra tervezett "Művészetek völgye" sorozatot. Ennek keretében egy-egy község - köztük Pula is - megrendezheti hétnapos bemutatkozását, amelyhez szervesen kapcsolódhatik a náczihegyiek IGNÁC-napi ünnepe. A rendezvénysorozat bizonyára pezsdülést hoz a falu kulturális életébe és a turizmus révén anyagi hasznot is hozhat a falunak és lakóinak.

Beményi Antal polgármester

ITT A NÁCZIHEGYIEK BESZÉLNEK

Nádor István interjúja

1994 nyár közepén végigsétáltam a számomra legkedveltebb dűlőúton - amit magunk között Véndiófa dűlőnek is nevezünk, a falu negyedik utcájaként -, és megálltam mindennütt, ahol élet volt a pincében. Így készült ez a villáminterjú-sorozat múltról, jövőről, de leginkább a jelenről.

Tamás bátya kunyhója

lekerült a zártkert egykori kapuja mellől az erdőszél fái közé. Tardos Tamás az ünnepre - Szent Ignác napjára - betejezi az Esterházy-kastély külső színezésével azonos hétvégi kőházának munkáit, és a farkasálló cementből készült téglapépület mellől az egykori kis faházat már az unokáknak adja át, a birtok jövőbeni tulajdonosainak, munkásainak.

- A bontó munkálatokkal lassan végeztünk a vejemmel, a jövő héten csináljuk a külső színezést. A tereprendezés már nem sok munka. Az erdőszélen a régi faházunkból gyermekparadicsom készül, azután már csak a pihenés következik.

- Rá is fér egy nyugdíjasra...

- Majd még csak megyek nyugdíjba... Amolyan előnyugdíjféltében vagyok december 28-ig. Addig is sokat lehetünk itt együtt a feleségemmel, Marikával, és a gyerekekkel, unokákkal. Ajkáról járunk ide. A

szomszéd településen, Nagyvázszyban született a feleségem, így kicsit szülőföldjének is érzi ezt a tájat. Nagyon jó itt a levegő, különösen neki, mert szív-aszmatikus betegségére a pulai levegő a legjobb gyógyszer.

- Rengeteget dolgozik Marika itt a kertben. Az egyik legszebb parkerdő-virágoskert lesz hamarosan ez a része a hegynek. A kerti munkát kizárólag a hölgyek végzik. Ezért minden érdem az övék. Ránk a műszaki dolgok maradtak - mondja a gazda, és borral kínál.

A pince homlokzatán az évszám: 1817

A hegy legősibb pincéjénél, Harmath Pista bácsi bűvőhelyénél a pulai népművelő leányát, Ágnes asszonyt találtam, három kisgyerek körében. Kettő az övé, egy vendég.

- Budapestről kéthetente tudunk följönni Pulára. A nyári szabadságból két hetet szoktunk itt tölteni. Ilyenkor együtt a család. A nagycsaládra gondolok: unokatestvérek, unokák, gyerekek, sógorok, menyek. Minden évben ez a hely a családi találkozóink központja.

- Hányan tudnak megaludni a pincénél?

- Ha sátrat is igénybe vettünk, akkor tízen biztosan elfértünk. Olyan jó itt a levegő, és a városi embernek sem árt egy kis

pulzus-növelés. De igazából a gyerekeink szeretnek igazán itt lenni. Az erdőben böklásznak, fölhalálják magukat, a környéket alaposan megismerték. Igaz, hogy két óra az út a lakásunktól idáig, mégis évente 50-60 napot töltünk a Náczihegyen, apuka pincéjénél.

Ahol katonatiszt kacsol

Elekné Zsóka két éve tanulja katonatiszt férjével a szőlőművelés fortélyait. Találkozásunk perceiben éppen a szőlőindákat fűzte be a drót közé, és kacsoit.

- Honnan értenek hozzá?

- Itt tanultuk... helyesebben tanuljuk a gyakorlatot, mert napi munkám ettől kissé távoli. Pedagógus vagyok Veszprémben.

- Hamarosan terem a szőlő...

- Tavaly már szüreteltünk. Nem vagyunk borosok, megmondom őszintén. Inkább hobbi-ből csináljuk. Jól esik az embernek, ha saját szőlője van. Még az íze is más...

- Volt-e vadkárunk?

- Nem vettük észre, nem volt jelentős. Csak a céklát dézsmálták meg a vadak.

Szent Ignác, óvj meg minket!

Mindenhol jó, de legjobb a Fischerék pincéjében! - sóhajt föl a kánikulában hegyet mászó, és leereszkedve a háromszintes épület hordósorába, azonnal él-

vezi is a pincehideg levegőt és a hasonló hőfokú pohárbavatót. A gazda mindig szívesen kínálja a vendéget.

- Kie volt a Fischer-pince ?

- Rokonaim voltak szegről-végről: Dezsők laktak itt. Alul a tehén, fölötte füstökonyha kettévágva egy kisszobával. Ide rakták azt a kis eleséget, amit nyáron megtermeltek. Itt éltek künn a hegyen.

- Mire viselnek gondot Fischerék a júliusi ünnep előtt ?

- Még rengeteg a munka. A szőlőt meg kell kapálni itthon is, Füreden is, azután a pince környékén csinálunk rendet, hogy aki erre jár, lássa. A legvégére maradunk mi, de magunkra már kevés idő és energia jut.

- Igaz, hogy a pince falu felőli homlokzatáról ezévtől Szent Ignác köszönti az érkezőt ?

- Ursula Palmer asszony megígérte, hogy hoz egy kis Szent Ignácot Spanyolországból. Ha megérkezik, akkor fölszentelés után fölhelyezzük a csúcsfalón kialakított talpazatára. Úgy gondoltam, hogy ne februárban, hanem - amióta megtartjuk a régi nevenapját -, július végén, a náczihegyi találkozón avassuk föl és tegyük helyére hegyünk névadóját. 1950-ben, amikor az utolsó lelkigyakorlat volt Pulán, a jezsuiták tartották. Az akkori, boldog emléké plébános úr azt mondta, örüljünk, hogy vannak még az egyháznak rohamsisakos katonái. A legképzettebb rend volt a jezsuitáké, harminc évig kellett tanulniuk. Nem véletlen,

hogy 1949-ben őket számolták föl legelőször Rákosi pribékjei.

- Mitől véd Loyolai Szent Ignác ?

- Úgy hallottam, hogy Szent Ignác megvéd a betegségektől. Nekünk erre igencsak szükségünk lesz: embernek, állatnak és kertnek egyaránt. Július a legveszélyesebb hónap a szőlőre: nem árt, ha lesz egy védőszentje ez árva kőhegynek.

- Kik jönnek magukhoz Ignácnapon ?

- A rokonok, jóbarátok, munkatársak szoktak eljönni hozzánk is. A náczihegyi közösség rég látott tagjai - még az öregek is - ki-kilátogatnak ilyenkor, megnézni a vigalmat, a bográcsbafőzést, a táncot is néhol, de az együtténeklés a legszebb ezen a napon! Német és magyar, katolikus és felekezetenküli együtt énekel a csillagok alatt, néha reggelig.

Régi pince nem rossz pince

Három új pince épül egyszerre a Náczihegyen 1994 tavaszán-nyarán. A polgármester dézsmapincéjével szemközt Zékány Lajost találtam.

- Mióta birtokos a hegyen ?

- Három éve vettük a telket a dűlőúttól föl az erdőig. Az omladozó pinceépületet vadszőlő futotta be, és a tető nádata is megérett az eltüzelésre. Megpróbáljuk úgy helyreállítani, újjávarázsolni, amilyen évszázada lehetett. Lent egy előtér lesz pincével, fönt pedig lakóteret alakítunk ki. Ajkán lakom, ács-állványozó vagyok,

építésztechnikusi vizsgám van, úgyhogy nem lesz gond.

- Mikorra készülhetnek el ?

- A tetőt szeretnénk még július vége előtt föltenni. Az alsó szint idén már lakható lesz. A többire egyelőre nem futja. A külső bepucolás későbbre marad. De végül is úgy szeretnénk rendbe tenni ezt a nem is kicsi pincét, hogy egyértelműen használható legyen.

- Hányan járnak ide a szomszéd iparvárosból, Ajkáról ?

- Mi négyen rendszeresen a családommal, de úgy tudom, hogy sokan kedvelik az ajkaiak közül is ezt a tájat, amelyikhez fogható szerintem nincs a világon. Itt szabadság, nyugalom van, a telkek között nincs kerítés, mint másutt. Igaz, gyakori a vadkár. Télen még nem okoztak nagy gondot az erdei vadak, de tavasszal, amikor a csemetékről leszedtem a védőhálót, a szarvasok megrágták a fáimat. Nagyon örülnék, ha sikerülne ez a közös kerítéshúzás. A közösség minden tagját megóvná a vadaktól. Emberi és állati vadaktól egyaránt.

- Szalagosfát tesznek-e a csúcsra Szent Ignác napjáig ?

- Július utolsó hetében a csúcsra lesz a szalagosfa.

Pulai Egerek és emberek

- A fürdőszobát csempézi a férjem egyedül. Nem ez a szakmája, de szépen meg tudja csinálni... - büszkélkedik egy kicsit a Nagy-Tokolics pince ifjabb háziasszonya, azután elneveti magát - majdnem azt

mondtam, hogy azután készen is vagyunk, de még hiányzik a kémény! Az ember kisgyerekkorától hozzászokott, ezért itt, a hegyen, nagyon hiányzott a fürdőszoba. Az itteni munka után a lavórban mosdás olyan érzést keltett, hogy az ember nem tiszta még.

Gazduram, Nagy József apácatornai születésű, szakmája lakatos, de mint mutatja, valóban szebben csempéz néhány úgynevezett mesterembernél. Szabadidejének nagy részét ő is itt tölti a Náczihegyen.

- Miért járnak ki Ajkáról ide a hegybe, javarészt dolgozni?

- Aki itt él, tudja, nem a pénzért csináljuk. Soha nem vetődött föl egyikünkben sem: megéri, nem éri? Szeretünk itt lenni. A konyhára annyit hoz ez a föld, amennyi éppen szükséges. A szomszédokkal jó viszonyban vagyunk, akár a hegy összes kisbirtokosa. Az egész hegy, sőt a falu is megismert. Itthon vagyok.

- Hallott arról, hogy keríténék az egész Náczihegyet?

- Hallottam. Lehet, hogy lesz is egy kis eredménye. Régebben a hegyekben kerítés soha nem volt, de ha a megszaporodott vadak károkozását így csökkenteni tudjuk, akkor legyen.

Az anyós, édesanya, nagymama: Tokolics Ferencné, Szafner Klára ősi jussa ez a pince. Ő a hegy emlékezete.

- A hegy bejáratánál régebben volt egy kapu. Kerítésre nem emlékszem. Soha nem kellett attól félni, hogy valaki átmegy a szomszédba és vesz valamit.

- Csősz volt-e a Náczihegyen?

- Igen, még fegyvere is volt: egy bot.

Itt mindenki igencsak úgy van, hogy hazulról haza megy, akár kifelé jön a Náczihegyre, akár vissza onnan. Klára asszony így vall erről a hűs pincében:

- Őcsém, Szafner István 31 éve Budapesten él. Mióta szüleink elhaltak, nem jár a faluba. Tavaly meghívtuk az Ignác-napi pinceszentelésre, a pulai napra. El is jött családostul, és annyira meghatódott, hogy a könnyei is hullottak, amikor látta, milyen rangos ünnepély van itt, mi lett tulajdonképpen Pulából. Nem is gondolta volna, hogy ez valaha létezhetik majd. Annyira el volt zárva ez a kis falu a világtól korábban, hogy ha színházba akartunk menni, nekünk kellett függönyt varrni, zenekart alakítani, szerepeket betanulni, próbálni rengeteget, de megérte, mert néhány előadás olyan óriási sikert aratott, hogy nyolcszor lement teltház előtt. 1949-ben Harmath István rendezett egy Steinbeck-darabot. Egerek és emberek volt a címe. Most megy a mozikban nagyszerű filmen. Nagyon kevesen élnek azok közül, akik akkor együtt játszottunk. A rendező síremlékét éppen Ignác-nap alkalmából koszorúzzuk meg évente, itt a pulai temetőben. A szereplők a falu akkori fiataljaiból kerültek ki: Jáger Jóska, Szenger Gyuri, Steierlein Pál, Klung János, Stiebing Jancsi, Szauer Jancsi, Róth Marci... Magam sem emlékszem pontosan, kö-

zel fél évszázada volt az utolsó előadás, de a fénykép megvan, sokszor előveszem ma is.

- Milyen gyakran volt színházi premier Pulán?

- Minden évben mutattunk be színdarabot, volt amikor többet is. Karácsonykor, Húsvétkor, de Húshagyókor is. Hogy kik nézték meg? Hát a falu. Nem volt villany, nem volt utunk, se vasút, se busz. Ez a falu mégis igényes maradt. Hiányzott a színház? Csináltunk magunknak. Oly nagy volt a készülődés és az érdeklődés, hogy nem egy nézővel többször is találkoztunk az előadásokon. Főként persze az ő gyereke, unokája, rokona miatt. Hiszen majd' minden színész távoli rokon volt.

A Matting-pince örököse

Magányos, jókedélyű, középkorú ember Matting László. Családjukról már hidat neveztek el a faluban. A Kab-hegy felől lefutó, kiszáradt patak fölött Matting mester építette, aki a falu egyik híres kovácsa volt. Fia bányalakatosként ment nyugdíjba Ajkán.

- Itt születtem, itt nevelkedtem. Amikor megnősültem, úgy döntöttünk, hogy elmegyünk Ajkára lakni, ott volt a jövőnk, a kenyerünk, a lakásunk. Amikor apám a mestersége melletti szőlőmunkálást már nem bírta idős korában, rávett, hogy vegyem át tőle. Fölújítottam ezt a múlt századi pincét, melyet még dédnagyapám épített, aki benne volt a náczihegyi tör-

vényalakító bizottságban is. Teres Pálnak hívták.

- A Matting név is igenesak híres e vidéken, hiszen ennek a pincésornak a kulcsait, az ajtók vasalását és a zarakat Matting kovacstól rendelték az ősök.

- Némelyik pincekulcs ma is lehúzza az ember zsebét, hiszen hosszúsága meghaladja a 15-20 centimétert, anyaga pedig igen vastag falú. Nem is boldogultak a betörők ezekkel a zárakkal, magukat az ajtókat törték be, az könnyebb volt.

- Milyen beosztású a legrégebb náczihegyi pince? Hogyan építkeztek 180 évvel ezelőtt?

- Van egy belsőpince helyiség, és előtte a préház. Fölötte gyümölcsstárolók, permetszer-raktárak, szerszámoskamra.

- Hányan tudnak itt aludni szükség esetén az ünnepen?

- Elég sokan beférnénk. Most már évek óta minden július végi szombaton össze is jövünk. Lányomékal Kalocsa mellől, ahol a vöm agrármérnök, noha most vállalkozó lett: traktorokat vásárol. A lányom meg bankban dolgozik. A másik lányom Ajkáról hozza a családját.

- A Matting névvel a gének is öröklődtek. Édesapja mindent meg tudott javítani, el tudott készíteni, ami a szakmájához egy kicsit közel állt. A pince előtt álló gépek azt igazolják, hogy Matting mester tudománya is öröklődött.

- 1990-ben betörték hozzám, és elvitték az 52-es ROBI gépemet és a piciny fűnyírómat. Ennek is külön motorja volt. Egyszerre vittek el mindent. Kénytelen

voitam úgy összehozni takarékosan az eszközöket, hogy egy motorral működjék a kapálógép és a fűnyíró. Átszereltem a motort néhány perc alatt, és maris tudok kapálni vagy fűvet nyírni. Egyszerre a kettőt úgysem használtam soha.

- Ebben a pincében lehet, hogy nem is múlik az idő?

- Ebbe az egyszerű környezetbe az ember beleszületett. Ez a néhány hordó itt a pincében, a vaskályha, székek, asztalok, prés, kádak, és a legfontosabb eszközeink: ez vesz körül bennünket. Nem luxus, nem cicoma, de elég is. Talán épp ezért érezzük itt jól magunkat.

Aki legény: kétszer vet és kétszer arat

A következő pincénél Kocsis József fogad, ősi pulai nemzetség leszármazottja.

- Őseim mezőgazdasággal foglalkoztak, itt és a falu környékén, évszázada. Én Ajkán lakom, munkanélküli vagyok.

- A Kocsis-pincére ráférne egy kis fölújítás, de nehéz körülmények között az ember meghúzza magát...

- Ez a pince az elsők között épült a múlt század elején. Azért járok ki, mert jó a levegő, ismerősökkel, barátokkal találkozok az ember, meg egy kis haszna is van a kertből. Jól érzem itt magam, van olyan hét, hogy két-három napot is itt vagyok. Nemcsak azért érzem szabadabbnak magam, mert tágabb a világ, hanem mert mindenki ismerős, szomszéd. Van

egy kevés szőlőm, de jobbára mezőgazdasági termények: búza, kukorica meg zöldségfélék. Nekem még sok is, annyi terem. Nem rossz ez a föld, hisz kétszer-háromszor is ad. Csak tudni kell, mikor mit vessen, palántázzon az ember. A nyugalom, a csend mindenért kárpótol. Éjszaka fölfekszem a padlásra, olyan meleg van ilyenkor, hogy még a takaró sem hiányzik. Megvagyok. Legényesen.

- Az ünnepre azért nem marad egyedül?

- A család, a rokonság jön Ajkáról, jó pörköltet főzünk. Pohár és bor akad elég, Pulán pedig gyönyörű az este, a hajnal.

Erdész a hegyen

A Steierlein név talán a falu alapító atyjának egyikéé lehetett, akik Bajorországból érkeztek Mária Terézia hívására. Steierlein József, a több ezer hektáros honvédségi erdő legfiatalabb erdésze, épp a búzában vágja a tüskét.

- Mi a célja e munkának?

- Alaposan szemügyre kell venni a táblát, hogy minden túske fejét levegyem, mert különben a búza közé keveredik a tok, és a kombájn a búzával együtt levágja.

- Kik jönnek a Szent Ignác napra a Steierlein-pincéhez?

- A kollégák jó része, barátok, rokonok. Két öcsémnek is van a hegyen szőlője, bora, pincéje, és a rokonság nagy. Mi itt maradtunk Pulán, és ha költözünk is, csak a temetőbe.

- Nem bánta meg, hogy az erdők övezte, 208 lakosú faluban maradt, bár kepesítése megvolt ahhoz, hogy továbbleljen?

- Lett volna lehetőségem elmenni Ajkára. Kétszer is utaltak ki lakást a részemre, de én maradtam. Nem bántam meg. Az én munkahelyem az erdő. Itt igazán közel van. Meg a szülőfalum vonzása is erős, bizonyítja ezt a két öcskös: egyiknek az alsóvégen, másiknak a fölsőn, nekem pedig a hegy közepén van a telkem.

- Egy jól szervezett támadással be tudják venni a hegyet...

- Ilyesmiről nincs szó... Még elszántás sem történik soha; mindenki tudja, hol a határ. Hisz mindannyian ismerjük egymást. Szeretünk itt lenni békében. Erős a kötődés. Városon egész más az élet: én már akkor is rosszul érzem magam, ha Veszprémben el kell töltenem csak egy tél napot is. Itt más tempójú az élet Pulán. Amikor hazafelé jövök, akkor múlik csak ez a szorongató rossz érzés, amikor beérek a pulai határba, és az út szélén köszöntenek a gesztenyék.

- Az erdész tudja igazán, mit lehet tenni a megszorodott vadállomány ellen, különösen akkor, ha gyümölcsfacsemetétit törpévé rágják a szarvasok...

- Azt hiszem, idén megoldódik ez a gond. Van egy vadvédelmi

kerítés, mellet az erdőgazdaság vezetése atad a hegynek lebontva, sőt ide is szállítja. Nekünk csak meg kell építeni az egész hegyet körbefogó kerítést, ami védelmet biztosít a vadkár ellen. A hegy két végén pedig kapu lesz. A szarvas át tud ugyan ugrani a kerítésen, de menekülnie nehezebb, míg kilőni könnyebb.

- Nem lenne érdemes később csőszet fogadni?

- Valamikor voltak itt falusi csőszök, a réten mezőőrök. Most már van annyi tulajdonos, hogy nem is kéne sokat fizetni portánként. És egy újabb munkahely a faluban!

- Kik jönnek idén a Steierleinpincékhez?

- Az Ignác-napot már ismerik a kollégáim, noha nincs még benn minden naptárban e július végi ünnep, ők számítanak rá. Feleségem munkatársai, gyerekeink és barátaink: összejövünk 15-20-an, és éjfélig beszélgetünk, danolászunk. Bor van elég a pörkölt mellé.

- Hogyan változott meg az utóbbi évtizedekben a hegyi szőlő fajtája?

- Sokat javult a bor minősége az utóbbi években. Azelőtt Fehér Otelló és Nova járta. Mostanra Zalagyöngye uralkodott el a hegyen. Jó bort ad, mert nem savas. Én háromszáz ölnön 5-600 litert is kapok öszönként,

de nem egytorma minden évben. Volt már tíz hektó is.

- Kitart az újig?

- Mindentélekeppen. Ha kisebb a termés, jobban spórol az ember. Most van bőven. Kacintsunk!

Utószó

Sok nárczihegyi pince homlokzatán dísz, stukkó, vagy a tulajdonos nevének monogramja, esetleg az építés, fölüújítás évszáma látható. Számomra legmegtűnőbb Molnár János pincehomlokzata, de egyre több kezd egyszerűsödni, szépülni is. Komáromi doktor, a megyei KÖJÁL nyugállományú igazgatója is jeles pincét épített a hegyen. Ő állítja, hogy a nyolcvanas évek elején intézetük megvizsgálta a levegő minőségét, por- és vegyianyagtartalmát az országban. A legjobb minőségű, legtisztább levegőt két helyen találták: Farkasgyepűn és Pulán. Ezt mi, idevalósiak és betelepültek, éreztük is. Az utóbbi években a közélet levegője is mintha tisztulna e vidéken... Ezt tanúsítják a barátok, pincetulajdonosok, építők és építettők Pulán, a Nárczihegyen, 1994 július végén.

A NÁCZIHEGY

Hegy! Ez a Náczihegy nem hegy, de mégis hegy. Földrajzi értelemben nem hegy, hiszen a geográfiai képződményre jellemző részei hiányoznak. Annál inkább hegy népnyelvi fogalomként. Szőlőhegy.

A Balatonfelvidék lejtőin már a rómaiak is műveltek, termeltek szőlőt, bort. Somló "szőlős kapcsolatát" pedig a XI. századtól számíthatjuk. A történelmi borvidékekhez így csupán "kismiska" a Náczihegy. De a Dunántúl e részén minden, magára valamit is adó falunak van szőlőhegye. Volt a valamikori nemes Eöcs (Öcs) községnek is. Van ma is a szintén szomszédos Vigántpetendnek és Taliándörögdnek.

A pulai szorgos jobbágyok 1811-ben kértek engedélyt a földesuraságtól szőlőhegy létesítésére. Egy 1807-es térképen még Oberer Vald (így V-vel!) néven, azaz Felső-erdőként szerepel ez a terület. S 1812-ben már telepítették is a vesszőket. Hetvenöt parcellán. Munkájuk sikerrel járhatott, hiszen 1817-ben, két-három igazi jó szüret után "péntzék" építését kérelmezték. Meghozta azzal a fúrfangos indoklással, hogy "...a Mlgos Uraságnak kárával is a kamarákban, Istálókban, Széneknben kellene boraikat tartani, részszerént pedig

vonyós marháik nem lévén puttonyokba kellene a szőlőt hazahordani, ... 's eses időkben, a' mi ősszel szüretkor gyakran szokott lenni, sikos, sáros Utban el tsuzhatik, s el dűl az szőlővel, így elvesz a bor is..." Vagyis: az uraságnak is kára származik, minthogy a kilenced is kevesebb lesz. Az első pincék földbe süllyesztett kőfalú, gerenda- és famennyezetes, zsúpos tetőzetű egyetlen helyiségből álló építmények voltak. Az 1820-as évektől pedig kéthelyiségű (fapadlású présház és kőboltozatos bortároló) pincék készültek. Ezek is szalmával (zsúppal) voltak fődve. A szőlőhegy legnagyobb épületként 1822-ben épült az "urasági dézsmapince", ugyancsak két helyiséggel, összesen mintegy 120 m² alapterülettel. Nem is lehetett kevés a hegy termése, ha ily nagy adóbortárolóra volt szükség! A szőlők már a középkortól kezdődően különleges jogi helyzetű területek voltak. Égető Melinda írja (Szőlőhegyi szabályzatok és hegyközségi törvények a 17-19. századból): "Bár a szőlőföldnek is volt feudális tulajdonosa, ezt a jogát csak nagyon korlátozottan érvényesíthette. A jobbágyoknak, polgárnak vagy nemesnek szőlőtelepítésre

átadott földjét sem ő, sem utódai nem vehették vissza, csak ... ha nem fizették meg ... a földhasználat után járó bért vagy szolgáltatást ... Egyébként a szőlőbirtokosok ... a szőlőt szabadon adhatták-vehették, utódaikra örökíthették..."

A Náczihegy - mint a szőlőhegyek mindegyike - nem tartozott közvetlenül sem a földesúr, sem a falu paraszti közösségének döntése alá. Szüksége volt azonban egy olyan intézményre, amely a szőlőbirtokosok és a szőlőhegy ügyeiben jogosult volt eljárni. Így alakult ki a szőlőtulajdonosok közössége és önkormányzata: a hegyközség. A Náczihegy közössége is megalkotta a maga törvénykönyvét, a Zala megyei "útmutatás", "minta" alapján. A náczihegyi törvénykönyv 32 articulusból (pontból) áll. Az "Első Articulus" bevezető mondata: "Minthogy minden jó rendtartásnak feje és fundamentuma az isteni félelem és tisztesség...", - ehhez kell tartaniok magukat a tisztségviselőknnek. S egyben ez intézkedik a hegybíró, 12 esküdt és a hegy mesterek (szőlő-pásztorok), a "hites jegyző" (e tiszttséget a falu tanítója látta el!) évenkénti Szent Györgynapi megválasztásáról.

A szőlőhegy egészét gye-
pű (sövény) vette körül.
A hegyet út szelte ketté,
melyről minden parcella
megközelíthető volt; falu
felőli részén fakapu állt.

A hegy kézzel írt jegy-
zőkönyvei 1822-től 1897-
ig maradtak fenn. Kez-
detben német nyelven
(gót betűkkel), 1849-től
magyar nyelven készül-
tek. A jegyzőkönyvek rögzít-
ették a szőlőterületek
adásvételét, az évenként
megválasztott tisztségvi-
selők névsorát, s az eset-
leges büntetéseket.

Az 1858-as, ún. színes
térképen pontosan meg-
állapítható a parcella-
tulajdonosok neve. Ezen
a térképen nem szerepel
a "Náczihegy" név. A he-
gyet egyébként a 19. szá-
zad első harmadában az
Esterházy-családban szü-
letett Ignatius (Ignác,
Náczi) nevű gróffúról
nevezték el.

A múlt században jelen-
tős szőlőművelés és bor-
termelés folyt a hegyen.
Mi sem bizonyítja ezt job-
ban, mint egy Zala me-
gyei borkiállításra (bor-
versenyre) invitáló írásos
meghívó az 1860-as évek-

ből. Pedig akkoriban a
Balaton északi partjának
egésze (Balatonalmádit
kivéve) Zala megyéhez
tartozott!

Azután a század végén
beütött filoxéria, szőlő-
gyökér-betegség nagyon
megnehezítette itt is a
szőlőbirtokos gazdák
munkáját. Egy ideig u-
gyan próbáltak védekezni
szénkénegezéssel, de e-
redménytelenül. Csoma
Zsigmond Nászéjszakák
bora: a somlai c. könyvé-
ben így ír erről: "A filoxé-
ria ... Veszprém megyé-
ben 79 községben okozott
kárt, az országos szőlőte-
rület pedig ... 350000 kh-
dal csökkent (majdnem
felére). A bor ára kétsze-
resére emelkedett..."

Az 1880-as években kez-
dődőtt pusztulás a Náczi-
hegyen közel száz éven át
tartott. A kipusztult tőkék
helyébe nem, vagy
csak direkttermő, ameri-
kai fajtákat (Nova, Otel-
ló) telepítettek. Az üre-
sen maradt pincék egy ré-
sze is pusztulásnak in-
dult. Az 1959-ben lezaj-
lott tsz-szervezés, -alapít-
ás szintén kedvezőtlenül
hatottak a hegyre. Csak

kevesen műveltek szőlőt,
a szőlőnélküli telkek pin-
céit tárolásra használták.
S csak kevesen tataroz-
tatták a pincéiket!

A fordulat 1972-ben, az
általános földrendezéssel
állott be a Náczihegyen.
Minden tulajdonos nyi-
latkozott, hogy megtart-
ja-e szőlőhegyi ingatlá-
nát, vagy a tsz-nek adja.
A 70-es évek eleje-közepé-
re - a viszonylagos gazdasá-
gi föllendüléssel - itt is
magával hozta a város-
ban élők érdeklődését a
hétvégi időtöltésre alkal-
mas ingatlanok iránt. Az
új (budapesti, veszprémi)
tulajdonosok szorgos
kertészkedéshez, hétvégi
házak építéséhez kezd-
tek, a helybelieknek is
példát mutatva.

Az utóbbi 15-18 évben
nagyban megváltozott a
Náczihegy arculata. Új
telepítésű szőlők (a di-
rekttermők eltűnése),
gyümölcsösök, díszfák-
díszcserjék ültetése, új
pincék, hétvégi házak
építése, régi borospincék
főújítása jelzik egy újabb
kor kezdetét.

KIÁLLÍTÁS A NÁCZIHEGYEN

Két elsőkiállításos alkotó mutat-
kozik be az idei Ignác-
napon a hegyi galériában.
Közös nevező-
jük, hogy mindketten vegyész-
ek, ám Baumann Miklós még csak 69
éves. 1948-ban végzett a Buda-
pesti Műszaki Egyetem Vegyész-
mérnöki Karán. Néhány éve a

Veszprémi Vegyipari Egyetem tu-
dományos munkatársaként ment
nyugdíjba. Fiatal kora óta elköte-
lezte magát a képzőművészetnek, fest,
rajzol. Közepes méretű vízfestmé-
nyeit és krétarajzait állítja ki.

Juhász A. Zoltán a Veszprémi
Vegyipari Egyetem Szilikátipari

tanszékének professzora volt.
Szabadidejében a fafaragás hozott
számára nyugalmat. Munkáinak
(pásztorfafaragásainak) bemutatá-
sát első tárlatán, a Náczihegyen
személyesen vállalta.

Hieró atya

(Reményi Antal polgármester gyászbeszéde. Elhangzott a vanyolai temetőben, 1993 szeptember 11-én.)

Tisztelt gyászolók! Főtisztelendő Dr. Hieró Istvántól búcsúzunk, aki gazdag földi élet-pályát futott be.

Kedves Pista! A magyar férfi átlagéletkort elérvén váratlanul itthagytál minket! Ez a mi sajátosan magyar átlagéletkorunk egyáltalában nem vetekszik földrészünk nyugati felének átlagával, ahol is Te életed nagy részét töltötted. A szülőfaludhoz, Pápanyógerhez hasonló nagyságú, a Bakony túlsó lejtőjén megbúvó kis faluból, Puláról jöttünk utolsó istenhöz-zádra. Pihenésre maradt kevés évadből csupán egyetlen esztendő jutott nekünk! Közel hatvan héttel ezelőtt eljöttél hozzánk, hogy Loyolai Szent Ignác napján méltó kezdéssel, szent-

misével és szentbeszéddel indíthassuk szülőhegyünk, a Nánczi-hegy ünnepét.

Velünk voltál ez év májusának elején a följújtott 225 éves Szent Flórián-kápolna ünnepi miséjén, s ismételten Isten igéjét hirdetted nekünk. Ott álltál főtisztelendő paptársaid karéjában nyár elején új temetőkápolnánk avatásán a szent evangélium szavait tolmácsolva. Egy röpke év – felejthetetlen három találkozás! Egy év alatt egy egész falu lett híved és tisztelőd; s hány ilyen falu van itt a széles környéken!

Kedves Pista! E földi létből örökre elmentél. A nagy találkozásig őrizzük emlékedet! Pula lakossága, szőlőbirtokosai, valamint a magam nevében búcsúzom. A boldog föltámadás reményében Isten Veled!

Barátunk, Hieró atya szenvedélyes, elhivatottságtól izzó lény minden pulaiban mély nyomot hagyott. Halála súlyos veszteség szomorú szívünknek. Am Ő elsősorban vidámságot hagyott nekünk örökül. Álljon itt erre bizonyosággal az a néhány sor, melyet az egyik nánczihegyi emlékkönyvbe írt: "Tegnap szépszámú jelenléttel felejthetetlen vidám nótás estét tartottunk. Habár csupán egyszerű nyugdíjas plébános vagyok, ezen az estén 'primás' voltam. Amikor elfáradtam, Nádor Pista anyósa vette kézbe a hegedűt. A vidámság és a hangulat csodálatos volt. Sokan nem tudják, hogy senkinek sincs annyi oka és joga örülni és vidám közösségben 'mulatni', mint egy hívő kereszténynek. Mi tudjuk, hogy a teremtés koronái, Isten gyermekei és megváltott népe vagyunk."

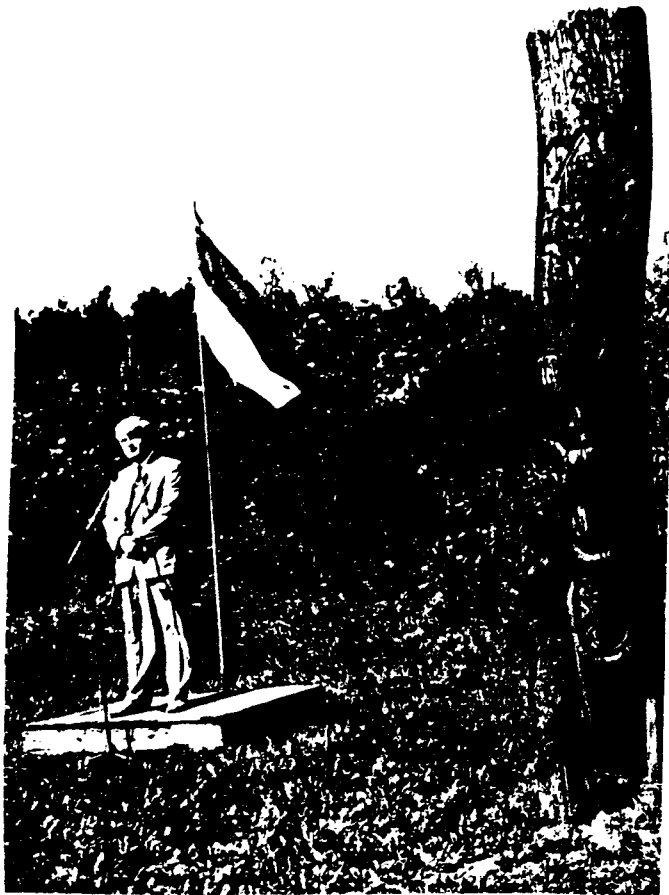
Ambrus mester

Minden falunak volt hajdan egy ezermestere. A szerencsésebbeknek több is. Pulának is volt két kovácsa, bognára, asztalosa, ácsa és a legutóbbi napokig Ambrus mester. Mit tudott és mit csinált? A fővárosból fölköltözött Pulára. Odahagyva a repülőtereket, a helikoptereket, a mezőgazdasági motoros repülők javítását, elhatározta, hogy dolgozó életét a továbbiakban a kis bakonyi faluban tölti. Kibérelt egy házrészt, azután megvette, és a kert aljában fölépítette műhelyét. Teteje helikopterlapátcsavarokból gerendázott, és van benne minden, ami egy igazi ezermesternek a kapaköszörülés és a traktorépítés során kellhet. Mert Ambrus mester – azaz hivatalos nevén Ambrus Zoltán – megmutatta, hogy mit tud. Egy

trabantmotorból épített traktorral járta az erdőt, mezőket. Vett két Moszkvicsot, és azokból eszkábált egy olyat, ami vizes benzinnel is bírta a 120-at! Javított ő kerítéskaput, helikoptert és fűnyírót. Jöttek hozzá alkatrészgyártást kérni, de megjavította a szánkót, a kereket, sőt legutóbb a Magyar Televízió fölvételezőkocsiját is. Épp az ő háza előtt akadt el ugyanis a Peugeot. Meghallgatta a motort, negyedórát babrált rajta, és máris mehetett tovább a stáb, mely Puláról készített félórás műsort, a július 23-i adás részére. Ambrus Zolit is megkérdezték tehát életéről, munkájáról. Ki tudta, ki gondolta volna, hogy ez lesz élete összefoglalása? Az utolsó monológ. Mert akkor már beteg volt. Fájt a lába. Azt hitte, orbáni

ca van. Pedig az alattomos trombózis tévesztette meg. A vérrög elindult és elakadt valahol. Iszonyú fájdalmai voltak. Már dolgozni sem tudott. Hiába mondták neki felesége és barátai, hogy gyors orvosi segítségre van szüksége. Amikor kihívták a mentőket, meg saját lábán ment ki a kocsihoz. Pedig mozdulnia sem lett volna szabad! A véralvadásgátló talán egy-két nap múlva hatott volna. A mentőkocsi ablakából még visszaszólt az örökhumorú Zoli: – Ha nem írok, ne válaszoljatok! Evvel búcsúzott. Örökre. Mert kórházba érkezés után fél órával a vérrög elérte az agyi ereket. Isten veled, ezermester! Gyászol az egész falu.

Így ünnepeltünk 1993-ban

Dr. Surján László az ünnepi beszédet tartja
Steierlein András a hagyományos öntözést végzi

Szentpály-Juhász Hedvig népdalokat énekel
Vendégségben Anna asszonynál

A VARÁZSSZÓ

Dr. Csonka Ildikót, a Veszprem megyei kórház szájszész főorvosát kérdeztük, mi a véleménye a pulai rendezvényekről.

– Az emlékoszlopállítástól kezdve rendszeresen itt vagyok a Náczihegyen, minden év utolsó szombatján. Nemcsak a kiállítások, a rangos előadók, a sírkerti látogatás, hanem a kétnyelvű szentmise különössége is mindig megfogott. A vidám esti mulatságok sora azt jelzi, hogy itt mindenki jól érzi magát. Én is. Ugyanúgy behívnak egyik-másik pincéhez, mint a helybelieket, és – bizony mondom – a közösség tagjai sokkal e-

rősebben fogják egymást az ünnepekké kezdete óta, mint azok, akik egy házban laknak a városokban – esetleg öt évtizeden át.

Eredménye is van a kapcsolatnak a faluval, hiszen nemrég a lakásonon, magánrendelőmben este 10 óra után hívtak telefonon. Gyermekeim diákok, magam özvegy vagyok, úgyhogy ilyenkor már a mai közbiztonsági helyzet miatt nemigen fogadok senkit. Ekkor is mondtam a telefonba, hogy holnap reggel várom a kórházban a jelentkezőt, addig szedjen fájdalomcsillapítót. Ő csak kesergett, hogy nagyon fáj a foga,

messziről jött a városba, segítsek rajta. Elkottyantotta, hogy az éjfél-busszal még kiér Pulára.

– Pulára? – kérdeztem meglepve, hisz a fülemnek mindig kedves ez a falunév. Ám biztos akartam lenni a dolgomban.

– Maga pulai? Akkor mondja meg, ki ott a polgármester!

A fogfájós ember lelkesen hadarta: Reményi Tóni bácsi!

– Na jöjjön! – engedtem a szigorból, mert elszlott az aggodalmam. Percek alatt túl voltunk a foghúzáson; mindketten megkönnyebbültünk. Igazi pulai volt, az egyetlen éjszakai betegem.

Vadásztörténetek

Ha egy vadász mesélni kezd, bizonyos, hogy vége-hossza nincs a vadászhistóriáknak. A náczihegyi vadászok egyike, Jofi, hivatalos nevén Scholtz József az alábbi három történetet mondta tollba pályakezdő munkatársunknak.

Hazudtok még?

Mauserem vállamon, gumicsizmám a lábamon, surranok a galylyak között győri barátommal és kisfiával. Apróvadra megyünk. Az ötéves gyerek egész nap velünk van. A fárasztó téli hajtás után az abdai kocsmában pihenjük ki a fáradságunkat. Hogy teljék az idő, vadászkalandokat mesélünk egymásnak. Odakünn korom sötétség, este fél kilenc is elmúlt már, amikor megszólal barátom kisfia: – Édesapa! Hazudtok még, vagy megyünk haza?

Csak csendben, csak csendben
A távoli erdőben három jakabfai vadász nagyvadra készülve fölült három egymáshoz közeli vadiesre. Elváláskor egyikük sem emelte ki, hogy csendben maradjanak, mert a zaj elijeszti a vadat: tudják ezt tapasztalatból. Egyikük igencsak szomszédhozott, előhúzta tehát vadásztarisznyájából söröcskéjét. Meleg volt az este, a sör megtette

a magáét: vadászunk elaludt a magasles korlátjára borulva. Naplemente körül indul meg a vad, mozdul meg az erdő – ezek a vadászat legizgalmasabb percei! A magaslesen a vadászok alig mertek lélegzetet venni. Váratlanul a halálos csendet fantasztikus ordítás törte meg. A két vadász megrettenve mászott le a vadászesről, és a csalitosban a hang felé botorkált. Harmadik társukhoz érve, az álomból ébredő bevallotta a sört, a karfára borulást és azt, hogy egy éjszakai bagoly szállt a nyakára, és karmával belekapaszkodott a nyakszirtjébe. Emiatt ordított akkorát a jakabfai vadász, hogy fél Bakonyból elmenekültek a vadak.

A feledékeny vadászok

Barátommal a henei mezőn bókásztunk egy teliholdas éjszakán. Hogy árnyékban legyünk, egy terebélyes fa alá húzódtunk és távcsöveztük a szomszédos búzatáblát. Barátom hároméves fiacskája a fáradságtól elpilledve leült a fatövébe. Kis idő múlva mozgást észleltünk a búzatáblában, és jó szél alatt több mint egy órán át próbáltuk a disznót becserkelni. Hiába minden igyekeztünk, az "öreg" meglépett tőlünk. Közben

ki tudja, mennyit mentünk utolsó állomásunk óta; arról sem volt fogalmunk, pontosan hol vagyunk. Csak mikor oldódott a feszültség, ütöttem a homlokomra: – Te Laci, hol a gyerek? A kis Laca őrzők nélkül is jól aludt, nem is sejtette, hogy közben "elveszett".

+1 történet

A vadásztársaság doyenje a főszereplője az alábbi történetnek: A Náczihegyen szomszédok vagyunk. Egy vasárnap délutáni szieszta közben a magaslesről azt veszem észre, hogy az erdőből egy őzike menekül a telkünkre. Rácsodálkozva megkérdem: – Hát te hová tartasz kiskomám-asszony? Legnagyobb meglepetésemre az őz megszólal: – A Jofi bácsit keresem. Az a hír járja az erdőn a nagyvadak körében, hogy ő már számtalan vadnak megkegyelmezett, sokat futni hagyott, némelyik rokonomat meg is védte. Most én is menekülőben vagyok, mert vadászok és kutyák járják az erdőt, gondoltam, Jofi bácsihoz futok. Nála biztonságban leszek. S ezzel átugrott a Scholtz-tanya felé.

„ Minden jó rendtartásnak feje és fundamentuma
az isteni félelem és tisztesség. ”

(A szőlőhegy eredeti törvénykönyvéből)

MEGHÍVÓ

PULA község képviselőtestülete és
a szőlőhegy birtokosainak baráti köre
tisztelettel meghívja Önt és családját

az 1994. július 30-án, szombaton megrendezendő

NÁCZIHEGYI IGNÁC - NAPI ÜNNEPSÉGRE

Az ünnepség előtti napon, július 29-én, pénteken

17 órakor a temetőben:

tisztelet és kegyelet az elhunyt **ŐSÖK**
és **HARMATH ISTVÁN** sírjánál

18 órakor a faluházban:

Régi pulai vállkendők (bakonyi fehér hímzés)
kiállítása

A kiállítást megnyitja: **Dr. LACKOVITS EMŐKE**
néprajztudós

A Náczihegyi - nap támogatói:

a Veszprém megye Kultúrájáért alapítvány
a Veszprém megye Idegenforgalmáért alapítvány
valamint a

HA BENNÜNKET FELKERES, MÁS MEGOLDÁST NEM KERES!

Az ünnepség programja július 30-án, szombaton

15 órakor a falu templomában:

Szent Ignác napi mise és könyörgés a bő termésért
A szentmisét celebrálja **PAUER ANTAL** plébános
Közreműködik a balatonfüredi zenetanárok fúvószenekara

A szőlőhegyi emlékoszlopnál (kedvezőtlen idő esetén a faluházban):

16.30 órakor:

Térzenét ad a balatonfüredi **SVÁB - PARTY zenekar**

17 órakor:

ünnepi beszédet mond

Dr. SZENDI ZOLTÁN

a pécsi Janus Pannonius egyetem tanszékvezető tanára

A műsorban fellépnek: a **GANNAI ASSZONYKÓRUS**

PINTÉR TIBOR előadóművész

a **TALIÁNDÖRÖGDI ASSZONYKÓRUS**

Az ünnepség után a **Blickle borháznál:**

Amatőr művészek kiállítása

BAUMANN MIKLÓS festményei

JUHÁSZ A. ZOLTÁN faragásai

Megnyitót mond a házigazda.

A Puskás pincénél:

Helytörténeti könyvek árusítása

Ezt követően a pincéknél zártkörű családi mulatozás

(ki - ki saját szervezésében) a fogyó hold fényénél és a szabadtéri tüzek melegénél.

Az emlékoszlop melletti tisztáson: étel, ital

Kiállítások

Augusztus 1 - 7

Nagyvázsony - Kinizsi Vár
Szabadi Sándorné
történelmi címerek és zászlók
kiállítása
Nyitva: naponta 10.00-18.00 óráig

Nagyvázsony - régi Iskola
Hobby-gyűjtők fotókiállítása
Nyitva: naponta 10.00-18.00 óráig

Barnag - Faluház
Augusztus 1. 15.00 óra
Trófeakiállítás megnyitása
Nyitva: naponta 10.00-18.00 óráig

Mencshely - Kultúrház
Augusztus 1. 10.00 óra
Helyi csipkeverők kiállításának megnyitása,
majd csipkeverő bemutatás
Nyitva: naponta 10.00-18.00 óráig

Pula - Faluház
Bakonyi fehérhímzések, gyapjúszövő kiállítás,
hímes- és patkolt tojások
Nyitva: naponta 10.00-18.00 óráig

Augusztus 1. /hétfő/

Nagyvázsony: 10.00 óra
a Zichy kastéllyal szemben lévő területen
a tapolcai Kinizsi dandár harceszköz bemutatója
Horgász-tó
Horgászverseny 16.00 óráig

Nagyvázsony: 13.00 óra
Kastélypark
Vadásztársaságok főzőversenye.
"nagyvázsonyi karsztvízköztoló" - borgiöbusz
Lovaspálya
Tűzoltóbemutató

Nagyvázsony: 15.00 óra
Kastélypark
Ügyességi játékok gyerekeknek

Nagyvázsony: 17.00 óra
Horgász-tó
Halászlé főzés kondériban

Nagyvázsony: 19.00 óra
Horgász-tó
a "Búzavirág" néptáncgyűttes műsora,
utána táncház

A nap folyamán ki-ki megköszönheti a katonák
babgulyását, a vadászok pörköltjét, a horgászok
halászléjét!

Augusztus 4. /csütörtök/

Nagyvázsony: 9.00 óra
Természetjáró akadályverseny
Indulás: Kinizsi Vár elől
A versenyen 5 fős csapatok vehetnek részt
Nevezés a helyszínen

Barnag: 10.00 óra
Lovas-íjász bemutatás
Nosztalgia Fogadó udvarán ökörsütés
A sütés folyamatos látványosságot nyújt,
fogyasztható a délutáni-esti órákban

Nagyvázsony: 10.00 óra
A Kinizsi Vártól indulva
túraverseny a környék nevezetességeihez
Nevezés a helyszínen

Augusztus 5. /péntek/

Nagyvázsony: 8.45 óra
Kerékpáros versenyek
Indulás: Vázsonykő Panzió parkolójából
Aki nem rendelkezik kerékpárral, azoknak
KRESZ-TOTO kitétele

Nagyvázsony: 8.45 óra
Kerékpáros túraversenyek
Indulás: Vázsonykő Panzió parkolójából
Távok: 26 - 90 km
Kategóriák: F/N
9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 35, A és Elit
A versenyzés saját kerékpárral történik, a műszaki
állapotért mindenki saját maga felel
Nevezési díj: 300,-Ft
Pótnévezés a helyszínen a rajt előtt fél óráig+200,-Ft

Nagyvázsony: 10.00 óra
Kastélypark
A Veszprémi Petőfi Színház
Kocsisínházának előadása
Ruzante: Csapodár madárka

Nagyvázsony: 14.00 óra
Kastélypark
Néptánc együttesek fellépése

Nagyvázsony: 18.00 óra
PARASZT DEKAMERON
/A Marosvásárhelyi Színművészeti Akadémia
III. évf. előadása/

Augusztus 2. /kedd/

Nagyvázsony: 8.45 óra
Könyvtár:
Honismereti vetélkedő Kinizsi és Mátyás király
koráról, a Bakony és a Balaton-felvidék
nevezetességeiről
A kérdések megválaszolása során fel kell keresni
az egyes helyszíneket térkép alapján, illetve a
könyvtárat
/rajzlapot, író- és rajzeszközöket csapatonként
hozni kell/

Pula: 16.00 óra
Faluház előtt:
Térzene az Orosházi Fúvóegyüttes
közreműködésével

Pula: 17.00 óra
Katolikus templom - Hangverseny

Pula: 19.00 óra
Faluház - Tésztakóstoló

Vöröstó: 19.00 óra
Templom előtti tér - Térzene

Vöröstó: 20.00 óra
Faluház - Réteskóstoló

Mencshely: 20.00 óra
Térzene

Augusztus 3. /szerda/

Nagyvázsony: 9.00 óra
Tájékozódási verseny
Indulás: Kinizsi Vár elől
Kategóriák: fiú /F/ és lány /N/
9, 11, 13, 15, 17 és 19 éves korcsoportok
számára
Egyéni verseny körpályán, erdőben, a
korcsoportoknak megfelelően más színű
szalagokkal jelölve a leágazások
Indítási időköz: 3 perc

Mencshely: 10.00 óra
Kultúrház - Borverseny
Nevezés a borgazdákknak a helyszínen

Mencshely: 11.00 óra
Kossuth kilátó
/a szőlőhegyben kialakított, őrzött parkolóból
néhány perces sétával közelíthető meg/
A borverseny eredményhirdetése, majd
szalonnasütés, borkóstoló

Mencshely: 17.00 óra
Táncház, este tábortűz

Barnag: 19.00 óra
Kezdetét veszi az ökörsütés, közreműködik a
"Búzavirág" néptáncgyűttes

Augusztus 6. /szombat/

Nagyvázsony: 10.00 óra
Kastélypark
Bajvívás, lovagi torna
a sümegi "végvári vitézek"
részvételével

Nagyvázsony: 11.00 óra
Lovas ügyességi számok
középkori játékok, vetélkedők a közönség
bevonásával

Nagyvázsony: 13.00 óra
Íjász bemutatás

Nagyvázsony: 14.00 óra
Megnyitó verseny 90-100 cm-en
Akadályok: magasság 90 cm, szélesség 100 cm
1 db összetett ugrás

Nagyvázsony: 15.30 óra
Kettesfogathajtás egyszeri összetetttel

Augusztus 7. /vasárnap/

Nagyvázsony: 10.00 óra
Kastélypark
Staféta versenyszám pálcátadással
110-120 cm-en, 2 db összetett ugrással

Nagyvázsony: 11.00 óra
Fogatverseny /Vándordíj/
Nagyvázsony Kupa Fogatverseny I. forduló

Nagyvázsony: 13.00 óra
Bajvívás, lovagi torna
Íjász bemutatás
Középkori játékok, vetélkedők

Nagyvázsony: 15.00 óra
Fogatverseny II. forduló

Nagyvázsony: 16.00 óra
Kinizsi Kupa /Vándordíj/
10 db 120-130 cm-es akadályokon többszöri
összevetés csökkentett számú akadályokon

Sötétedés után tűzijáték a Kastélyparkban